

Publiczne Gimnazjum nr 5 im. Aleksandra Kamińskiego w Opolu
ul. Ozimska 48a, 45-368 Opole

Szkolny System
Doradztwa Zawodowego

Opole 2015

Obowiązujące akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.nr 11 poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola lub publicznych szkół wprowadzające funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003 r. w sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówek kształcenia ustawicznego, w tym publicznych ośrodków doksztalcenia i doskonalenia zawodowego (Dz. U. z 2003 r. nr 132 poz. 1225).
- Standardy doradztwa zawodowego w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych miasta Opola z dnia 01.09.2014 r.

W Publicznym Gimnazjum nr 5 im. Aleksandra Kamińskiego w Opolu cele i zadania systemu doradztwa zawodowego realizowane są w ramach działalności Szkolnego Ośrodka Kariery.

1. Ogólne cele systemu:

- a) przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej, pomoc w wyborze kierunku kształcenia,
- b) rozwijanie wśród uczniów świadomości swojego potencjału,
- c) kształtowanie u uczniów zachowań i postaw zgodnych z normami społecznymi,
- d) zapoznanie uczniów z zagadnieniami związanymi z rynkiem pracy,
- e) zapoznanie uczniów ze strukturą szkolnictwa w Polsce i zasadami rekrutacji do wybranych szkół,
- f) zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami,
- g) tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- h) gromadzenie i aktualizowanie oraz udostępnianie informacji z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- i) poznanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjno – zawodowe,
- j) wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu uczniom i ich rodzicom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w tym z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- k) wspieranie rodziców w działaniach wychowawczych podejmowanych wobec swoich dzieci,
- l) poznanie losów absolwentów,
- m) koordynowanie podejmowanych w szkole działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.

2. Szczegółowe cele systemu

a) Uczniowie

- 1) Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, podejmowania decyzji, planowania w zakresie dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- 2) Poznanie siebie, swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań i predyspozycji

zawodowych.

- 3) Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.
- 4) Kształtowanie umiejętności społecznych pozwalających na radzenie sobie ze stresem i w trudnych sytuacjach, nauka prawidłowej i skutecznej autoprezentacji oraz kształtowanie pozytywnych postaw do nauki i pracy.
- 5) Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, rozwijanie myślenia kreatywnego.
- 6) Budowanie motywacji do szeroko rozumianego rozwoju i nauka zarządzania czasem.
- 7) Zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi rynku pracy (praca, zawód, pracodawca, pracownik, bezrobocie, skutki bezrobocia, sposoby poszukiwania pracy, źródła informacji na temat zatrudnienia, dokumenty aplikacyjne itp.).
- 8) Zapoznanie ze strukturą szkolnictwa w Polsce (zasady rekrutacji do szkół, kierunki kształcenia, źródła informacji na temat kierunków kształcenia itp.)
- 9) Zapoznanie z mocnymi i słabymi stronami wybranych zawodów (przeciwskazania do pracy w wybranym zawodzie, zawody nadwyżkowe i deficytowe itp.).
- 10) Diagnoza zapotrzebowania na informacje edukacyjno – zawodowe.
- 11) Gromadzenie informacji na temat losów absolwentów (wyboru szkoły ponadgimnazjalnej).

b) Rodzice

- 1) Dostarczenie informacji o kierunkach kształcenia, zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy.
- 2) Dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych, wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach; predyspozycjach zawodowych.
- 3) Dostarczenie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania określonego zawodu.
- 4) Dostarczenie informacji na temat instytucji zajmujących się pomocą psychologiczno – pedagogiczną, doradztwem edukacyjno - zawodowym.
- 5) Dostarczenie informacji na temat czynników wpływających na podejmowanie przez dzieci decyzji związanej z wyborem drogi edukacyjno – zawodowej.

c) Nauczyciele

- 1) Pomoc w organizowaniu pomocy psychologiczno –pedagogicznej w tym zajęć z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego (prelekcje, spotkania z pracodawcami, specjalistami wspierającymi działania szkoły, organizacja wycieczek zawodoznawczych, wyjścia na Targi Pracy, Dni Otwarte szkół, itp.).

- 2) Uświadomienie konieczności wplatania w treści przedmiotowe informacji z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.
- 3) Pomoc w opracowaniu materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami.
- 4) Udostępnianie informacji związanych z pomocą psychologiczno – pedagogiczną w tym dotycząca doradztwa edukacyjno – zawodowego.

3. Zadania systemu

- Podejmowane działania z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego poprzedzone są badaniami w zakresie zapotrzebowania uczniów na informacje z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.
- Zadania z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego realizowane są przez szkolnego doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców oraz specjalistów pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- W celu zapewnienia ciągłości działań doradczych, szkolny doradca zawodowy ściśle współpracuje z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, rodzicami uczniów oraz specjalistami zatrudnionymi w pozaszkolnych instytucjach.

A) Poradnictwo grupowe

Szkolny doradca zawodowy prowadzi i organizuje poradnictwo grupowe dla uczniów (zajęcia warsztatowe, prelekcje). Tematyka zajęć realizowana jest w czterech blokach tematycznych:

I. Samopoznanie

Efekty: uczeń wie jakie czynniki determinują proces podejmowania decyzji, zna swoje zainteresowania, predyspozycje i cechy osobowościowe oraz ich znaczenie w wyborze dalszej drogi edukacyjno – zawodowej, wie w jaki sposób stan fizyczny i zdrowotny wpływają na wybór zawodu.

Tematy/Zagadnienia:

- rola temperamentu, cech osobowości w wyborze zawodu
- system preferowanych wartości, a wybór zawodu
- moje uzdolnienia i predyspozycje oraz zainteresowania zawodowe
- mój styl uczenia się i myślenia – sposób na osiągnięcie sukcesu edukacyjno - zawodowego

II. Informacja edukacyjna i zawodowa

Efekty: uczeń posiada wiedzę o zawodach i rynku pracy (warunkach pracy, wymaganiach, jakie stawia dany zawód itp.), zna sposoby poszukiwania pracy, potrafi sporządzić dokumenty aplikacyjne.

Tematy/Zagadnienia:

- definicja pracy zawodowej, zawodu, pracownika, pracodawcy
- definicja rynku pracy, bezrobocia, skutki i przyczyny bezrobocia
- sposoby poszukiwania pracy
- charakterystyka wybranych zawodów
- warunki pracy oraz wymagania stawiane poszczególnym kandydatom aspirującym do wykonywania danego zawodu
- zawody deficytowe i nadwyżkowe
- sposoby sporządzania dokumentów aplikacyjnych

III. Wybór szkoły ponadgimnazjalnej

Efekty: uczeń posiada wiedzę na temat struktury szkolnictwa w Polsce, zna zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych i kierunki kształcenia, potrafi dokonać wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, zna procedury związane z przystąpieniem do egzaminu gimnazjalnego

Tematy/Zagadnienia:

- struktura szkolnictwa w Polsce
- kierunki kształcenia w zasadniczej szkole zawodowej, liceum, technikum
- procedury egzaminu gimnazjalnego
- zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych

IV. Umiejętności społeczne

Efekty: uczeń zna podstawowe zasady prawidłowego postępowania w sytuacjach społecznych, potrafi radzić sobie w trudnych, stresujących sytuacjach, zna zasady skutecznej autoprezentacji, wykazuje odpowiednią postawę do nauki i pracy, potrafi wyznaczać swoje cele i planować swoją karierę edukacyjno – zawodową, potrafi prawidłowo zarządzać swoim czasem

Tematy/Zagadnienia:

- podstawowe zasady prawidłowej autoprezentacji
- podstawowe zasady prawidłowego zachowania
- podstawowe zasady prawidłowej komunikacji interpersonalnej
- podstawowe zasady asertywnego zachowania

- sposoby radzenia sobie ze stresem
- umiejętność planowania i podejmowania decyzji oraz wyznaczania sobie celów
- rozwijanie myślenia twórczego
- umiejętność efektywnego zarządzania czasem jako czynnik wpływający na uzyskiwanie sukcesów edukacyjnych i zawodowych

Szczegółowa tematyka zajęć grupowych w poszczególnych klasach przedstawiona jest w planie pracy szkolnego doradcy zawodowego.

B) Diagnoza zainteresowań i predyspozycji zawodowych

Szkolny doradca zawodowy diagnozuje zainteresowania i predyspozycje zawodowe uczniów (samoocena, temperament, cechy osobowości itp.). Korzysta z różnych metod diagnozujących (testy, kwestionariusze, wywiad itp.).

C) Poradnictwo indywidualne

Każdy uczeń ma możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji prowadzonych przez szkolnego doradcę zawodowego w celu uzyskania wszelkich informacji potrzebnych przy wyborze drogi edukacyjno – zawodowej (m.in. pomoc w wyborze kierunku kształcenia, zawodu).

D) Udostępniane informacji edukacyjno – zawodowych

Szkolny doradca zawodowy gromadzi i udostępnia informacje z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego (m.in. konsultacje indywidualne, informacje zamieszczone w internecie, na tablicach informacyjnych, ulotki, prasa, filmy edukacyjne, informatory, rozporządzenia i akty prawne).

E) Wycieczki zawodoznawcze i spotkania z przedstawicielami szkół oraz zakładów pracy

Szkolny doradca zawodowy organizuje wycieczki do zakładów pracy i spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów oraz szkół ponadgimnazjalnych.

F) Działania i akcje związane z doradztwem edukacyjno – zawodowym

Szkolny doradca zawodowy organizuje działania w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, wyjścia na Targi Edukacyjne, Dni Otwarte szkół ponadgimnazjalnych itp.

G) Spotkania i konsultacje

Szkolny doradca zawodowy prowadzi konsultacje grupowe i indywidualne dla rodziców i uczniów oraz nauczycieli i organizuje dla nich spotkania ze specjalistami instytucji wspierających działania szkoły (Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Centrum Kształcenia Praktycznego itp.).

H) Współpraca z rodzicami uczniów

Szkolny doradca zawodowy współpracuje z rodzicami uczniów, organizuje dla nich poradnictwo grupowe i indywidualne konsultacje (m.in. przekazywanie informacji na temat mocnych i słabych stron dziecka oraz możliwości udzielenia pomocy psychologiczno – pedagogicznej, kierunków kształcenia ponadgimnazjalnego, instytucji pomagających młodzieży w wyborze szkoły i zawodu).

I) Współpraca z nauczycielami, wychowawcami i specjalistami zatrudnionymi w szkole

Szkolny doradca zawodowy współpracuje z gronem pedagogicznym, pomaga w organizowaniu i realizowaniu ciągłości działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego i udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

J) Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi

Szkolny doradca zawodowy współpracuje z następującymi instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego:

- a) Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- b) OHP
- c) Powiatowy i Wojewódzki Urząd Pracy
- d) Izba Rzemieślnicza
- e) Centrum Kształcenia Praktycznego
- f) wybrane zakłady pracy, szkoły i inne instytucje

K) Badanie losów absolwentów

Szkolny doradca zawodowy gromadzi informacje na temat wyboru szkoły ponadgimnazjalnej przez absolwentów gimnazjum.

L) inne zadania

Szkolny doradca zawodowy koordynuje realizowaną w szkole działalność informacyjno – doradczą i organizuje w miarę potrzeb oraz możliwości niewymienione powyżej formy

pomocy uczniom i ich rodzicom oraz nauczycielom (m.in. organizacja zajęć w ramach projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej).